

Cum să scrii corect

- exerciții de ortografie, ortoepie și punctuație -

1 Completează spațiile punctate cu varianta accentuată corect:

companie/ companje: a) Am petrecut ziua într-o plăcută.

b) O militară dădea onorul.

afin/ afjn: a) În grădina bunicii crește un plin de fructe gustoase.
b) Moștenirea s-a împărțit între ea și un

2 Încercuiește varianta care conține numai cuvinte scrise corect:

- a) complet, cocs, conștiință, alcool; b) complet, cocs, conștiință, alcool;
c) complect, cox, conștiință, alcol.

3 Alege varianta corectă:

î-mi	place	aceeași	melodie, pe care o dedic	dragei	mele mame.
îmi		aceiași		drage-i	
îm-i		aceeași		dragii	

4 Formează enunțuri cu substantivele *floare* și *Floarea* (nume propriu), *brăduț* și *Brăduț* (nume propriu), la dativ. Ce observi?

5 Alege sinonimul corect al cuvintelor date:

- răutăcios: a) înrăutățit; b) malitios; c) capricios;
convingător: a) persuasiv; b) repetitiv; c) neconvingător;
credincios: a) bisericesc; b) prietenos; c) fidel.

6 Rescrie numai formele corecte:

să aibă/ să aibe; mi-ar place/ mi-ar plăcea; nu fi/ nu fi; creem/ creăm; veniserăți/ veniseti.

7 Scrie cu litere numeralele de mai jos:

15 al VIII-lea

18 al MCXLI- lea

8 Formează pluralul adjективelor:

ursuz: viteaz: confuz:

dârz: obez: treaz:

9 Completează cu adevărat (A) sau fals (F):

- a) Cuvântul *bandă* are două forme de plural diferențiate semantic.
b) Cuvintele *solitar/ solidar* sunt omonime.

10 Corectează punctuația (10 greșeli):

Alo Maria am aflat, orarul de mâine? Avem următoarele obiecte; matematică fizică biologie, și muzică

leu, lup, leopard, liliac, linx, lamă

2

2 Subliniază varianta corectă de singular a substantivelor:

plaje/ plajă

mătase/ mătasă

cenuşe/ cenuşă

tinereţe/ tinereţă

păpuşe/ păpuşă

frumuseţe/ frumuseşă

3 Scrie cu litere următoarele numerale:

a) 77 _____

c) al VIII-lea _____

b) 2018 _____

d) a XX-a _____

4 Explică semnificația fiecărui i din cuvintele subliniate:

Când au văzut cenuşii nori adunați la orizont, pădurarul și fișii săi au pornit spre cabană.

a) cenuşii:	primul i	al II-lea i	al III-lea i	b) fișii:	primul i	al II-lea i	al III-lea i

5 Explică folosirea semnelor de punctuație din fragmentul:

— Tine-l, coniță, că mă dă jos cu tava! (I. L. Caragiale, Vizită...)

6 Completează propozițiile cu formele de genitiv-dativ ale substantivelor date:

a) Andreea: → I-am împrumutat _____ o carte.

b) Carmen: → Cartea _____ este frumoasă.

c) tata: → I-am cerut _____ un sfat.

d) sora: → Bluza _____ mele este albă.

7 Subliniază numai formele corecte: aleie, curcubeie, femeie, cheie, ideie.**8 Alcătuiește enunțuri corecte cu structurile:**

a) ce-i: _____

b) cei: _____

c) lor: _____

d) l-or: _____

e) a-i: _____

f) ai: _____

9 Completează căsuțele cu A (adevărat) sau F (fals):a) Cuvântul *toamna* poate fi substantiv sau adverb, în contexte diferite. b) Propozițiile *Scrie-ți tema!* și *Scrieți tema!* au același subiect. **10 Corectează enunțul:** Faptul că ma invită la zioa lui m-am bucurat foarte mult mai ales că v-or venii și alți copiii care î-i cunosc din clasa a cincia.

a) indicativ, viitor I: Eu merge mâine în parc.

b) condițional-optativ, prezent: Mie plăcea să ajung aviator.

merge

plăcea

2 Încercuiește variantele în care cuvintele sunt despărțite corect în silabe:

a) ca-sca-dă;	d) con-struc-ți-e;	g) at-las;
b) fi-i-că;	e) a-le-e;	h) geo-gra-fi-e;
c) fiind-că;	f) vio-le-tă;	i) co-dru.

3 Scrie cuvinte în care să existe grupurile de litere:

ee		oo	
ii		nn	
iii		rr	

4 Subliniază varianta corectă:

a) luni/ Luni	c) terra/ Terra	e) Marea neagră/ Marea Neagră
b) Români/ români	d) crăciunul/ Crăciunul	f) Aprilie/ aprilie

5 Completează căsuțele cu A (adevărat) sau F (fals):

- a) Forma de plural a numerialului *întâi(a)* este *întâiele*.
 b) Forma de dativ a numerialului *trei* este *la trei*.

6 Explică folosirea virgulei în primul vers:
Lupul, mielul, leul, mânzul, câine, șoarece, pisoi
Stau în fabulă de sfadă, ca la teatru, câte doi.

 (Tudor Arghezi, *Fabula fabulelor*)

7 Scrie câte două sinonime și două antonime pentru cuvântul dat:

vesel

8 Formează un diminutiv și un augmentativ pentru cuvântul *ladă*.

diminutiv: _____

augmentativ: _____

9 Completează cu forma corectă:

- a) *abțibild/ acțipild*: Am lipit un pe coperta caietului.
 b) *mingie/ minge*: Am primit în dar o de fotbal.

10 Corectează enunțul:

În acest bazm Fătfrumos la învins pe Smeu.

1 Completează denumirile lunilor de mai jos cu litera corectă:

b/v: fe ruarie, septemrie, octomrie, noiemrie, decemrie.

2 Dorești să trimiti o scrisoare unei rude. Scrie pe spațiul alăturat numele și adresa destinatarului, folosind cel puțin opt abrevieri. (poți abrevia cuvinte ca: domnului, profesor/ inger/ arhitect/ doctor, strada/ bulevardul/ piața, numărul, blocul, scara, etajul, sectorul, județul).

3 Scrie enunțuri în care să folosești corect formele:

niciodată: _____
 nicio dată: _____
 nici o dată: _____

4 Alege varianta în care toate cuvintele sunt scrise corect:

- a) argeșean, clujean, crișan, buzoian; b) argeșan, clujan, crișan, buzoean;
 c) argeșean, clujean, crișean, buzoian.

5 Completează tabelul cu denumirea corespunzătoare pentru ființele de gen feminin:

El este croitor.	Ea este _____	Cartea e scrisă de un filosof.	Cartea e scrisă de o _____
El este arheolog.	Ea este _____	Bunicul meu a fost doctor.	Bunica mea a fost _____

6 Rescrie texte, punând cratimele, acolo unde este necesar:

a) — *Fecior de crai, vedeataeaș împărat...* (Ion Creangă, *Povestea lui Harap-Alb*)

b) *Închinăte, surato! — Văzutulai și tu?* (Ion Heliade Rădulescu, *Zburătorul*)

7 Formulează întrebări pentru cuvintele evidențiate:

Cartea este *a colegului* meu. _____

Admir oamenii *inteligienți*. _____

8 Scrie forma corectă a cuvintelor subliniate.

Vom face *lăcrămație* pentru că se întrupperă prea des curentul. _____

Am fost la *boliclinică*, pentru că nu mă simțeam bine. _____

9 Alege cuvântul corect în context:

decât	a) Nu am cumpărat _____ două caiete.	doar/ numai
	b) Am _____ două note la geografie.	
	c) Nu au participat _____ cinci elevi la concurs.	
	d) Nu am rezolvat _____ primele exerciții.	

10 Corectează enunțul (8 greșeli):

Nu veți știi nici când dacă pe colegi noștri iau ajutat toți membrii echipei sau sau folosit numai de calitățile lor pentru a reuși. _____

1 Identifică termenul scris greșit din seria: alee, orhidee, muzee, femeie, idee, zmeie, licee.

2 Scrie enunțuri în care să fie folosite adecvat formele:

ți-i:

ți-i-i:

vii:

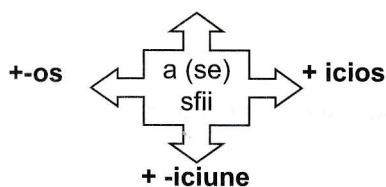
vi-i:

ii:

i-i:

3 Formează patru derivate cu sufixele date, de la verbul din imagine; explică scrierea acestora:

+ -eală

a) _____

b) _____

c) _____

d) _____

4 Rescrie enunțurile, în două moduri, pentru a evita pleonasmul existent în fiecare dintre ele:

a) A avut loc un fenomen meteorologic foarte rar și.

b) Elevii au rescris din nou enunțul problemei.

5 Bifează căsuța corespunzătoare silabei accentuate a cuvintelor subliniate din enunțurile:

- a) În grădina bunicii crește un afin.
- b) Cumnatul este un afin.
- c) Tractoarele dudie.
- d) I-a răspuns la telefon o dudie.

Ultima	Penultima	Antepenultima

6 Încercuiește varianta în care există numai cuvinte despărțite corect în silabe:

- a) func-ție, ex-a-men, o-biect; b) fun-cti-e, e-xa-men, o-bi-ect; c) func-ți-e, e-xa-men, o-biect.

7 Transformă propoziția de mai jos într-o propoziție negativă, interrogativă, optativă; folosește punctuația corespunzătoare:

Vrei o înghețată.

8 Completează cu formele verbului **a agrea**, la modul indicativ, timpul prezent:

- a) Eu _____ plimbările prin parc. b) Noi _____ melodiile acestei formații.

9 Alege forma corectă, în context, a numeralelor:

- a) doisprezecea/ douăsprezecea: A absolvit clasa a _____.
- b) douăzeci și doi/ douăzeci și două: Emisiunea începe la orele _____.

10 Rescrie enunțul, corectând greșelile de orice natură:

Cricicri toamnă gri tares mic și necăjit (George Topârceanu, *Balada unui greier mic*)

1 Subliniază numai cuvintele scrise corect, din lista de mai jos; apoi menționează forma corectă a celoralte cuvinte:

escroc, excavator, escadrilă, excursionist, estradă, expresiv, eschivare, escrescentă.

2 Unește cele două coloane, pentru a completa cu forma corectă:

a) ai căror	1. Compozitorul _____	melodii îmi plac este George Enescu.
b) al cărei	2. Vecinii _____	copii sunt colegii mei locuiesc la etajul 3.
c) ale cărui	3. Îmi plac filmele _____	protagonistă este ea.
d) a căror	4. Îi voi cere un autograf scriitoarei _____	roman mi-a plăcut.

3 Completează cu A (adevărat) sau F (fals):

- a) Cuvântul *fică* este bisilabic.
- b) Cuvântul *geografie* are patru silabe.

4 Completează cuvintele din lista de mai jos cu literele și sau ș pentru a obține forme corecte ale adverbelor: totu.... ; cruci.... ; iară.... ; curmezi.... ; chioră.... ; câtu.... .

_____ + și = _____ _____ + ș = _____
 _____ + și = _____ _____ + ș = _____
 _____ + și = _____ _____ + ș = _____

5 Realizează acordul predicatului cu subiectul; pune verbele la modul indicativ, timpul perfect compus, la persoana și numărul potrivite:

- a) Voi și ei (a participa) _____ la olimpiadă.
 b) Tu și eu (a fi) _____ în excursie.
 c) Nimeni nu (a câștiga) _____ lozul cel mare.
 d) Cine dintre voi (a pierde) _____ acest stilou?
 e) (a veni) _____ o mulțime de părinți la sebare.
 f) Ana sau Andrei (a telefona) _____ de ziua ta?

6 Cum se numesc locuitorii din următoarele state sau orașe?

Norvegia _____
 China _____
 Turcia _____
 Danemarca _____

Sofia _____
 Londra _____
 Neapole _____
 Madrid _____

7 Formulează câte o întrebare pentru a răspunde prin cuvântul subliniat:

- a) A dat cărti la *trei* elevi.

- b) Tablourile *pictorului* s-au vândut repede.

8 Alcătuiește enunțuri pentru fiecare dintre formele:

încontinuu: _____

în continuu: _____

9 Subliniază numai varianta corectă:

președenție/ preșidenție/ președinție;

cheftea/ chiftea/ piftea;

clovn/ cloun/ clown;

batjocoră/ badjocură/ batjocură.

10 Corectează enunțul, indiferent de natura greșelilor:

Moromeți au apărut într-o ediție nouă, cu coperți cartonate, și cu ilustrații foarte superbe.

1 Subliniază numai cuvintele scrise corect din lista:

boier, poiem, caiet, poezie, duiet, duduie, creion, creier.

2 Un copil i-a scris acest bilet mamei lui; observă greşelile de despărţire la capăt de rând şi rescrie textul în mod corect..

Mamă, te rog, căută-
 - mi volumul al II-
 lea din „Poezii” de G.
 Coşbuc şi Encyclopedi-
 a Copiilor.
 Lasă-mi şi bani pentru a-
 bonamentul R.A.T. -
 B., care mi-a expirat.

3 Completează cu termenul potrivit:

a) solitar/ solidar

Noi suntem _____ cu echipa noastră.

b) atlas/ atlaz

Paltonul are o căptușeală din _____.

4 Alege formele potrivite din pătrătelele din dreapta, pentru a completa propozițiile:

a) Nu _____ atât de încrezătoare!

fi

b) Să _____ mai atent altădată!

c) Să _____ fost mai atent, n-aş _____ greşit.

fii

d) _____ bună şi adu-mi un pahar cu apă!

5 După modelele de-a lungul şi astă-vară, construieşte alte structuri care se scriu la fel:

de-a lungul _____

astă-vară _____

6 Alege varianta în care toate cuvintele conțin diftong:

a) vioară, ceașcă, tigroaică; b) mioară, ceainic, lupoaică; c) căprioară, ceai, vulpoi.

7 Completează pătrătelele cu A (adevărat) sau F (fals):

 a) Antonimul cuvântului *dor* este *alean*.

 b) Sinonimul cuvântului *ciudat* este *straniu*.
8 Scrie propoziții cu formele de plural diferențiate ca sens ale cuvântului dat:

bob → boabe: _____

→ bobi: _____

→ boburi: _____

9 Scrie enunțuri în care să folosești formele *răsărit* și *Răsărit*:

1. _____

2. _____

10 Rescrie corect enunțul:

Formația care o prefer cel mai mult susține un concert la sala palatului pe 20 noiembrie, de la orele 19 - 22.

1 Subliniază forma corectă a cuvintelor:

igienă/ higienă; humor/ umor; elicopter/ helicopter; heleșteu/ eleșteu; hexagon/ exagon; ipoteză/ hipoteză; ipotensiune/ hipotensiune; hipocrit/ ipocrit.

2 Unește cele două coloane pentru a forma cuvinte compuse ce denumesc plante; scrie-le pe coloana a treia, observând ortografia lor.

traista	boului	
ciuboțica	șoricelului	
rochița	rândunicii	↗
floarea	ciobanului	
ochiul	cucului	
coada	soarelui	

3 Scrie enunțuri cu formele:

- ați: _____
 a-ți: _____
 vor: _____
 v-or: _____

4 Completează enunțurile cu formele potrivite ale articolului demonstrativ (N.-Ac. cel, cea, cei, cele):

- a) L-am dat elevului _____ mai bun.
 b) Desenele fetelor _____ mai talentate vor fi expuse.
 c) I s-a dat medalia de argint _____ de-a doua dintre sportive.
 d) Ea a sosit _____ mai devreme dintre toți invitații.

5 Completează descrierea de mai jos cu adjectivele din dreapta, acordate cu substantivele din text; explică scrierea lor cu unul, doi sau trei în final.

Copiii din imagine au obrajii _____ și ochii _____. Cârlionții _____ care le încadrează chipurile _____ se armonizează cu _____ nori de pe cerul din fundal. Poartă străie _____ și pantofi _____ cu funde _____. Pictorul a surprins cu talent acest grup de copii _____.

negră	roșu
arămuș	auriu
trandafiriu	
albastru	argintiu
zglobiu	hazliu

Explicația:

6 Scrie formele corecte ale verbelor următoare, la indicativ, prezent:

a se îngășa: Nu este bine dacă ne _____ atât de mult.

a așeza: Toți se _____ la masă.

7 Alege forma potrivită în context:

cea ce/ ceea ce:

lată _____ ai de făcut. Ea este _____ s-a clasat pe primul loc.

8 Alcătuiește propoziții cu formele diferite de prezent ale verbelor *a manifesta*, *a ordona* și *a acorda*; observă diferențele de sens.

Greviștii _____ pentru drepturile lor.

E bine că _____ cărțile în bibliotecă.

Îi _____ o nouă șansă.

Câinele _____ agresivitate.

Ofițerul _____ atacul.

Trebuie să _____ pianul.

9 Rescrie textul pentru a evita cacofoniile:

Îmi explică cât de bine îi pare că sora sa s-a întors din vacanță.

10 Rescrie textul, corectând formele greșite:

Aș dori să subliniez, deasemenea, că pe deoparte există motive pentru al apsolvi de pedeapsă, dar însă pe de altă parte nu trebuie să exagerăm cu bună-voință.
